

Astma-Allergi
Danmark

Anmodning om foretræde vedr. Kronikerpakke til danskere med astma

Regeringen indfører kronikerpakker for en række kroniske sygdomme i sundhedsreformen.

Astma-Allergi Danmark mener, at politikerne også bør huske de over **400.000 danskere med astma**. Vi arbejder derfor for, at regeringen også indfører en kronikerpakke for folkesygdommen astma.

En kronikerpakke for astma bør indeholde en plan for og beskrivelse af patientens forløb gennem sundhedsvæsenet med klare krav til indsats og kvalitet, tidsfrister og mål for indsatsen fra diagnosticering til en hverdag med kronisk sygdom. Målet er at sikre effektiv astmabehandling for både børn og voksne og en god livskvalitet trods astma.

Undersøgelser viser, at alt for mange astmapatienter er utilstrækkeligt behandlet og derfor lever med anfald, indlæggelser og nedsat lungefunktion. De har samtidig svært ved at opnå en aktiv hverdag og har udfordringer i både arbejdsliv og fritidsliv.

Astma kan både være let, moderat og svær og kan udvikle sig over tid. Mange danskere med astma går længe uden en reel diagnose og en behandling, der ikke er optimal og har svært ved at blive henvist fra praktiserende læge til speciallæge. Ubehandlet astma kan medføre kronisk nedsat lungefunktion, betydelige komorbiditeter og for tidlig død. Mange patienter får heller ikke de nødvendige og anbefalede astmakontroller, der er afgørende for en god hverdag med astma, og hvordan sygdommen udvikler sig.

Det kræver mange ressourcer at være tovholder på eget astmaforløb, og der er i dag både social og geografisk ulighed i behandlingen af astma.

Med den rette behandling er det muligt for en del patienter at opnå en stort set symptomfri tilværelse. Løsningen er at sikre en større sammenhæng i behandlingen fra udredning til opfølgning.

Derfor bør en **kronikerpakke for astma** have fokus på:

1. **Tidlig og rettidig opsporing** – tidlig opsporing, korrekt diagnose og korrekt behandling og forebyggelse af symptomer efter guidelines fremfor symptombehandling.
2. **Optimal, individuel behandling og forebyggelse** – klare kvalitetsstandarder for en optimal behandling og tydelige mål og tidsfrister for, hvilke symptomer og manglende sygdomskontrol, som skal udløse tilbud om videre undersøgelser og behandling i speciallægeregi hos enten privatpraktiserende speciallæger eller i hospitalsregi.
3. **Opfølgning og kontrol** – standarder for opfølgning og kontrol for at sikre optimal behandling og færrest mulige barrierer med astmaen.

En kronikerpakke for astma bør udarbejdes med inddragelse af relevante medicinske aktører og i overensstemmelse med gældende guidelines.

Fakta om astma

- Seneste data fra Sundhedsdatastyrelsens Register for Udvalgte Kroniske Sygdomme (RUKS) viser, at der er 409.000 danskere med astma (i alderen 5-85+). Tallet dækker over alle med let, moderat og svær astma. Det vurderes, at ca. 4-8% lever med svær astma.
- Hvert år får ca. 31.000 danskere stillet diagnosen astma.
- Antallet af danskere med astma er støt stigende. Antallet af danskere med astma er steget med 2 procent fra 2013 til 2023.
- Astma er den hyppigste kroniske sygdom hos børn.
- 21.000 danskere med astma bliver holdt uden for arbejdsmarkedet.

Astmapakke er en gevinst for samfundsøkonomien

En undersøgelse fra VIVE fra 2020 opgør de samlede årlige sundhedsomkostninger forbundet med astma til 2 mia. kr. i 2017. Omkostningerne fordeler sig med 1,2 mia. kr. til sygehus, 0,3 mia. kr. til primærsektoren og 0,5 mia. kr. til receptpligtig medicin. Undersøgelsen omfatter kun sundhedsomkostninger og medregner ikke produktivitetstab som følge af øget sygefravær og tidligere tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet.

En undersøgelse fra Dansk Erhverv (2024) viser, at 25 procent af personer med astma enten er midlertidigt eller varigt udenfor arbejdsmarkedet. Astmatikernes lavere arbejdsmarkedsdeltagelse svarer til, at der trækkes 21.000 fuldtidsbeskæftigede ud af arbejdsstyrken.

Hvis arbejdsmarkedsdeltagelsen for personer med astma (ved hjælp af optimal behandling) nærmede sig arbejdsmarkedsdeltagelsen for kontrolpersonerne vil arbejdsudbuddet kunne øges med knap 5.300 fuldtidsbeskæftigede.

Desuden viser en dansk undersøgelse, at ulighed og lav socioøkonomisk status er relateret til dårlig behandlet astma. Lavere socioøkonomisk status, herunder lav uddannelse, lav indkomst og overførselsindkomst er således oftere forbundet med ukontrolleret astma og øgede kontakter i primærsektoren og et øget antal akutte hospitalsindlæggelser.